EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 22.7.2021
COM(2021) 408 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

om revision og ajourføring af Den Europæiske Unions tredje gennemførelsesplan i overensstemmelse med artikel 9, stk. 4, i forordning (EU) nr. 2019/1021 om persistente organiske miljøgifte

{SWD(2021) 201 final}

1. INDLEDNING

Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte[1] ("Stockholmkonventionen") blev vedtaget i maj 2001 og trådte i kraft i 2004. Den Europæiske Union ("Unionen") og dens medlemsstater[2] er parter i konventionen[3], som først blev gennemført i EU-lovgivningen ved forordning (EF) nr. 850/2004 om persistente organiske miljøgifte[4]. Forordningen er blevet erstattet af den omarbejdede forordning (EU) 2019/1021 om persistente organiske miljøgifte[5] ("POP-forordningen").

I artikel 7 i Stockholmkonventionen pålægges hver part:

a) at udvikle og tilstræbe at gennemføre en plan for gennemførelsen af sine forpligtelser i henhold til konventionen

b) at sende sin gennemførelsesplan til partskonferencen inden to år efter datoen for Stockholmkonventionens ikrafttræden for den pågældende part og

c) regelmæssigt at revidere og i nødvendigt omfang ajourføre gennemførelsesplaner på en måde, som beskrives nærmere i en beslutning, der træffes af partskonferencen.

Den første europæiske gennemførelsesplan med titlen "Fællesskabets gennemførelsesplan" blev udarbejdet i 2007 (SEK(2007) 341)[6]. Fællesskabets gennemførelsesplan blev først ajourført med "Unionens gennemførelsesplan" i 2014 (COM(2014) 306 final) og senere ajourført i begyndelsen af 2019 (COM(2018) 848 final). Det har været nødvendigt at revidere og ajourføre Unionens tredje gennemførelsesplan for at

1) omarbejde POP-forordningen, der erstattede den oprindelige forordning (EF) nr. 850/2004 i juli 2019

2) medtage en række nye persistente organiske miljøgifte i Stockholmkonventionen, herunder pesticidet dicofol og industrikemikaliet perfluoroctansyre (PFOA), salte heraf og PFOA-beslægtede forbindelser og

3) følge de tekniske og lovgivningsmæssige fremskridt på området.

Denne gennemførelsesplan har været genstand for en høring af medlemsstaternes kompetente myndigheder, industrien, en række miljøorganisationer og offentligheden. Unionens gennemførelsesplan vil blive forelagt Stockholmkonventionens sekretariat i overensstemmelse med Unionens forpligtelser som part.

2. PERSISTENTE ORGANISKE MILJØGIFTE (POP)

POP er kemiske stoffer, som forbliver længe i miljøet, bioakkumuleres og indebærer en risiko for at forvolde særdeles skadelige virkninger for menneskers sundhed eller miljøet. Disse forurenende stoffer transporteres på tværs af internationale grænser langt fra kilden og ophobes endda i regioner, hvor de aldrig er blevet fremstillet eller anvendt. POP udgør en trussel mod miljøet og mod menneskers sundhed over hele verden, og Arktis, Østersøområdet

---

[1] http://www.pops.int/TheConvention/Overview/TextoftheConvention/tabid/2232/Default.aspx

[2] Én EU-medlemsstat, nemlig Italien, har endnu ikke ratificeret konventionen.

[3] Rådets afgørelse 2006/507/EF af 14. oktober 2004 om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte (EUT L 209 af 31.7.2006, s. 1).

[4] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 850/2004 af 29. april 2004 om persistente organiske miljøgifte og om ændring af direktiv 79/117/EØF (EUT L 158 af 30.4.2004, s. 7).

[5] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1021 af 20. juni 2019 om persistente organiske miljøgifte (omarbejdning) (EUT L 169 af 25.6.2019, s. 45).

[6] https://ec.europa.eu/environment/chemicals/international_conventions/pdf/sec_2007_341.pdf

og Alperne er nogle af EU's POP-dræn. En international indsats vurderes at være nødvendig for at mindske og helt eliminere fremstillingen, brugen og udledningen af disse stoffer. De stoffer, der er omhandlet i de internationale retlige instrumenter på området for POP, er opført i tabel 1.

3. INTERNATIONALE AFTALER VEDRØRENDE POP

3.1. FN/ECE-protokollen om POP[7]

Protokollen om POP ("POP-protokollen") i FN/ECE-konventionen om grænseoverskridende luftforurening over store afstande blev vedtaget den 24. juni 1998 i Aarhus, Danmark. POP-protokollen er godkendt af Den Europæiske Union og 23 medlemsstater[8]. POP-protokollen omfatter i øjeblikket en liste med 16 stoffer, nemlig 11 pesticider, to industrikemikalier og tre utilsigtede biprodukter. I 2009 vedtog parterne afgørelser om at medtage syv nye stoffer. Disse afgørelser er imidlertid endnu ikke trådt i kraft.

POP-protokollen forbyder fremstilling og anvendelse af de opførte kemikalier, enten umiddelbart eller på et senere tidspunkt, og omfatter bestemmelser om håndtering af affald, som består af eller indeholder disse kemikalier. Den forpligter parterne til at reducere deres emissioner af dioxiner, furaner, polycykliske aromatiske hydrocarboner (PAH) og HCB, og der fastsættes specifikke emissionsgrænseværdier for forbrænding af kommuneaffald, farligt affald og medicinsk affald. Det endelige mål er at bringe alle udledninger, emissioner og tab af POP til ophør.

3.2. Stockholmkonventionen

Stockholmkonventionen blev vedtaget i 2001 inden for rammerne af De Forenede Nationers Miljøprogram (UNEP) og trådte i kraft i 2004. Den fremmer en global indsats, hvor der foreløbig fokuseres på en klynge bestående af 12 POP-stoffer, idet det overordnede mål er at beskytte menneskers sundhed og miljøet mod POP, og parterne forpligtes til at træffe foranstaltninger for at eliminere eller mindske udslip af POP i miljøet. Der henvises specifikt til forsigtighedsprincippet, sådan som det kommer til udtryk i princip 15 i Rioerklæringen fra 1992 om miljø og udvikling. Dette princip gennemføres ved Stockholmkonventionens artikel 8, som fastsætter bestemmelserne om medtagelse af yderligere kemikalier.

Bilag A til Stockholmkonventionen omfatter i dag 28 kemikalier eller grupper af kemikalier, for hvilke der gælder et forbud mod fremstilling og anvendelse, medmindre der findes generelle eller særlige undtagelser. Derudover fastsættes der i bilag B til Stockholmkonventionen omfattende begrænsninger for fremstilling og anvendelse af DDT — et pesticid, som stadig anvendes i mange udviklingslande. Bilag B omfatter også undtagelser og bestemmelser om acceptable anvendelsesformer for PFOS, salte heraf og PFOSF.

De generelle undtagelser åbner mulighed for laboratorieforskning, anvendelse som referencestandard og utilsigtede sporforureninger i kemikalier, blandinger og artikler. Artikler, der indeholder persistente organiske miljøgifte, som er fremstillet eller allerede blev anvendt før datoen for den pågældende forpligtelses ikrafttræden, er også omfattet af en undtagelse, forudsat at parterne forelægger Stockholmkonventionens sekretariat oplysninger om anvendelsesformerne og en national plan for håndtering af affald, der indeholder disse artikler.

---

[7] http://www.unece.org/env/lrtap/pops_h1.htm

[8] Grækenland, Malta, Polen og Portugal har endnu ikke godkendt POP-protokollen (https://treaties.un.org/Pages/ParticipationStatus.aspx?clang=_en).

Udslip af de utilsigtet fremstillede biprodukter, der er opført i bilag C (dioxiner, furaner, PCB, PeCB, HCB og PCN (december 2016) samt hexachlorbutadien (december 2018)), skal løbende minimeres, og det overordnede mål er at undgå dem helt, hvor det er muligt. I henhold til bilag C skal parterne fremme og — i overensstemmelse med deres handlingsplaner — kræve anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for nye kilder i de vigtigste kildekategorier i del II og III i bilag C til Stockholmkonventionen.

Stockholmkonventionen indeholder desuden bestemmelser om identifikation og forsvarlig håndtering af lagre, der indeholder eller består af persistente organiske miljøgifte. Affald, der indeholder, består af eller er forurenet med persistente organiske miljøgifte, skal bortskaffes på en sådan måde, at POP-indholdet destrueres eller omdannes irreversibelt, så det ikke udviser egenskaber, der er karakteristiske for persistente organiske miljøgifte. Hvis dette ikke er den miljømæssigt foretrukne mulighed, eller hvis POP-indholdet er lavt, kan affaldet bortskaffes på en anden miljømæssigt forsvarlig måde. Bortskaffelsesoperationer, der kan føre til nyttiggørelse eller genbrug af POP, er udtrykkeligt forbudt. Med hensyn til overførsel af affald skal der tages hensyn til relevante internationale regler, standarder og retningslinjer såsom Baselkonventionen fra 1989 om kontrol med grænseoverskridende transport af farligt affald og bortskaffelse heraf.

Tabel 1: Oversigt over internationalt regulerede POP (nye POP medtaget i Stockholmkonventionen siden 2009 er fremhævet med gråt)

Stof	CAS	Opført i Stockholmkonventionen	Opført i FN/ECE-protokollen om POP	Opført i EU's POP-forordning
Forsætligt fremstillede POP				
Aldrin	309-00-2	Bilag A	Ja	Ja
Chlordan	57-74-9	Bilag A	Ja	Ja
Chlordecon	143-50-0	Bilag A	Ja	Ja
Dieldrin	60-57-1	Bilag A	Ja	Ja
Endosulfan	959-98-8 33213-65-9 115-29-7	Bilag A	Nej	Ja
Endrin	72-20-8	Bilag A	Ja	Ja
Heptachlor	76-44-8	Bilag A	Ja	Ja
Hexabrombiphenyl (HBB)	36355-01-8	Bilag A	Ja	Ja
Hexabromcyclododecan (HBCDD) (og isomerer heraf)	25637-99-4 3194-55-6 134237-50-6 134237-51-7 134237-52-8	Bilag A	Nej	Ja
Hexabromdiphenylether og heptabromdiphenylether	36483-60-0, 68928-80-3 og andre	Bilag A	Ja	Ja Ja
Hexachlorbenzen (HCB)	118-74-1	Bilag A	Ja	Ja
Alpha-hexachlorcyclohexan*	319-84-6 608-73-1	Bilag A	Ja: Hexachlorcyclohexan (HCH; CAS: 608-73-1[9]), herunder lindan (CAS: 58-89-9)	Ja (alle isomerer, heriblandt gamma-HCH fundet i lindan)
Beta-hexachlorcyclohexan*	319-85-7	Bilag A		
Lindan*	58-89-9	Bilag A		
Mirex	2385-85-5	Bilag A	Ja	Ja

[9] Dette CAS-nr. omfatter isomerblandingen af alfa-, beta-, gamma-, delta- og epsilon-HCH.

Stof	CAS	Opført i Stockholmkonventionen	Opført i FN/ECE-protokollen om POP	Opført i EU's POP-forordning
Pentachlorbenzen	608-93-5	Bilag A	Ja	Ja
Pentachlorphenol (PCP)	87-86-5 og andre	Bilag A	Nej	Ja — medtaget i omarbejdningen fra 2019
Polychlorerede biphenyler (PCB)	1336-36-3 og andre	Bilag A	Ja	Ja
Tetrabromdiphenylether og pentabromdiphenylether	40088-47-9, 32534-81-9 og andre	Bilag A	Ja	Ja
				Ja
Toxaphen	8001-35-2	Bilag A	Ja	Ja
DDT	50-29-3	Bilag B	Ja	Ja
Perfluoroctansulfonsyre, salte heraf og perfluoroctansulfonylfluorid (PFOS)	1763-23-1, 307-35-7 og andre	Bilag B	Ja	Ja
Perfluoroctansyre (PFOA), salte heraf og PFOA-beslægtede forbindelser	335-67-1	Bilag A	Nej	Ja — medtaget i april 2020
SCCP — korte chlorparaffiner	85535-84-8 og andre	Bilag A	Ja	Ja
HCBD — hexachlorbutadien	87-68-3	Bilag A	Ja	Ja
PCN — polychlorerede naphthalener	70776-03-3 og andre	Bilag A	Ja	Ja
Bis(pentabromphenyl)ether, også kaldet decabromdiphenylether (c-decaBDE)	1163-19-5	Bilag A	Nej	Ja — medtaget i omarbejdningen fra 2019
Dicofol	115-32-2	Bilag A	Nej	Ja — medtaget i juni 2020
Utilsigtet fremstillede POP				
Polychlorerede dibenzo-p-dioxiner (PCDD)	06-01-1746	Bilag C	Ja	Ja
Polychlorerede dibenzofuraner (PCDF)	06-01-1746	Bilag C	Ja	
Hexachlorbenzen (HCB)	118-74-1	Bilag C	Ja	Ja
Pentachlorbenzen	608-93-5	Bilag C	Ja	Ja — medtaget i omarbejdningen fra 2019
Polychlorerede biphenyler (PCB)	1336-36-3 og andre	Bilag C	Ja	Ja
PCN — polychlorerede naphthalener	70776-03-3 og andre	Bilag C	Ja	Ja — medtaget i omarbejdningen fra 2019
Polycykliske aromatiske hydrocarboner (PAH)	207-08-9 og andre	Nej	Ja	Ja
HCBD — hexachlorbutadien	87-68-3	Bilag C	Ja	Ja — medtaget i omarbejdningen fra 2019

* Lindan, alfa- og beta-hexachlorcyclohexan samt chlordecon og hexabromobiphenyl er nye persistente organiske miljøgifte i Stockholmkonventionen, men er allerede omfattet af POP-protokollen og POP-forordningen.

4. FORMÅLET MED UNIONENS GENNEMFØRELSESPLAN FOR POP

Stockholmkonventionen pålægger alle parter en forpligtelse til at udarbejde og bestræbe sig på at gennemføre en plan for gennemførelsen af sine forpligtelser i henhold til Stockholmkonventionen. For Unionen er denne forpligtelse desuden reguleret i artikel 9 i POP-forordningen. I 2007 udarbejdede Kommissionen derfor en gennemførelsesplan for persistente organiske miljøgifte, som også omfatter stofferne i POP-protokollen[10]. Denne plan er efterfølgende blevet ajourført flere gange, i takt med at Stockholmkonventionen, POP-protokollen og EU-lovgivningen er blevet mere omfattende.

Det overordnede formål med Unionens gennemførelsesplan er ikke blot at opfylde en række retlige forpligtelser, men også at gøre status over de trufne foranstaltninger og at fastlægge en strategi og en handlingsplan for yderligere EU-foranstaltninger vedrørende persistente organiske miljøgifte, der er omfattet af Stockholmkonventionen og/eller FN/ECE-protokollen om POP.

Sigtet med Unionens gennemførelsesplan er således at:

- gennemgå de nuværende EU-foranstaltninger med relation til persistente organiske miljøgifte
- vurdere deres effektivitet og tilstrækkelighed med hensyn til at overholde forpligtelserne i Stockholmkonventionen
- udpege eventuelle behov for yderligere EU-foranstaltninger
- udarbejde en plan for gennemførelse af disse yderligere foranstaltninger
- udpege og styrke forbindelserne og de mulige synergier mellem politikken til håndtering af persistente organiske miljøgifte, andre miljøpolitikker og andre politikområder og
- øge bevidstheden om persistente organiske miljøgifte og foranstaltningerne til at føre kontrol med dem.

5. RESUMÉ AF UNIONENS GENNEMFØRELSESPLAN

I arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne rapport, fastlægges Unionens femte gennemførelsesplan. Ved revisionen og ajourføringen af den tredje gennemførelsesplan behandles ændringerne indeholdt i omarbejdningen, i POP-forordningen, om at medtage nye persistente organiske miljøgifte i Stockholmkonventionen og de tekniske og lovgivningsmæssige fremskridt, der er gjort på området.

I indledningen gives der et overblik over den internationale lovgivningsramme, som POP-forordningen er omfattet af, herunder også et resumé af FN/ECE-protokollen om POP og Stockholmkonventionen.

I **kapitel 2** præsenteres status quo vedrørende EU's opfyldelse af sine forpligtelser som part i ovennævnte internationale lovgivningsramme. Det beskriver den relevante gældende EU-lovgivning og de finansielle instrumenter, der understøtter gennemførelsen.

Dette omfatter navnlig nye afsnit i Unionens gennemførelsesplan, som indeholder detaljerede beskrivelser af POP-forordningen. Som led i POP-forordningen skal Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) udføre en række opgaver for at støtte Europa-Kommissionen i arbejdet med bl.a. at identificere nye POP-kandidater. Denne ændring af forordningen skaber

[10] SEK(2007) 341.

større overensstemmelse mellem processerne ifølge POP-forordningen og den tilhørende kemikalielovgivning om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), dvs. forordning (EF) nr. 1907/2006. Desuden er ECHA forpligtet til at fremlægge yderligere oplysninger på sit websted[11], herunder bekendtgøre, når der udarbejdes forslag til optagelse af nye stoffer på listen, samt afsætte otte uger til høring af alle interesserede parter. Dette giver mulighed for større gennemsigtighed og input fra industrien, ikkestatslige organisationer (NGO'er) og forskningsorganer til tilvejebringelse af data om POP-kandidater.

POP-forordningen ændrer desuden medlemsstaternes indberetningspligt. Den årlige og treårlige rapportering til Kommissionen om fremskridt i forhold til målene i artikel 12 i forordning (EF) nr. 850/2004 erstattes med artikel 13 i POP-forordningen, hvori medlemsstaterne pålægges at udarbejde en rapport med angivelse af fremskridt i forhold til målene i POP-forordningen samt at gøre den offentligt tilgængelig. Medlemsstaterne er forpligtet til at give Kommissionen og ECHA adgang til oplysningerne i disse rapporter.

Kapitel 2 indeholder yderligere oplysninger om EU-lovgivning vedrørende jord og forurenede arealer, som ikke fandtes i de tidligere udgaver af Unionens gennemførelsesplan og Fællesskabets gennemførelsesplan. Dette omfatter oplysninger om direktiv 2004/35/EF om miljøansvar, forordning (EU) 2019/1009 om gødningsprodukter og temastrategien for beskyttelse af jordbunden.

I **kapitel 3** foretages der en samlet vurdering af persistente organiske miljøgifte i Unionen med hensyn til fremstilling, anvendelse og markedsføring af dem og med hensyn til de nuværende lagre og forureningen af affaldsstrømme. Dette kapitel er hovedsageligt baseret på rapporter og gennemførelsesplaner, som medlemsstaterne har udarbejdet.

Kapitlet omfatter nye detaljerede afsnit, der navnlig vedrører:

- den bromerede flammehæmmer decabromdiphenylether (decaBDE), som i vid udstrækning er blevet anvendt i Unionen i plastmaterialer og tekstiler til bløde møbelstoffer, før en begrænsning i REACH-forordningen for anvendelse af decaBDE trådte i kraft i marts 2019. I maj 2017 besluttede partskonferencen under Stockholmkonventionen at medtage decaBDE i bilag A. Det fremgår af Unionens gennemførelsesplan, at anvendelse af decaBDE i Unionen toppede med 75.000 ton i 2000, med en fuld udfasning i 2019. I betragtning af levetiden for behandlede artikler kan decaBDE stadig forventes at have skadelige virkninger for affaldsstrømme i mange år fremover.

- Perfluoreret overfladeaktivt perfluoroctansyre (PFOA), salte heraf og PFOA-beslægtede forbindelser PFOA er den anden per- og polyfluoralkylforbindelse (PFAS), der er føjet til Stockholmkonventionens liste efter perfluoroctansulfonsyre (PFOS). PFOA er i vid udstrækning blevet anvendt inden for mange anvendelsesområder som et vand-, olie- og pletafvisende stof og som mellemprodukt til fremstilling af fluorpolymerer overalt i Unionen. PFOA blev føjet til Stockholmkonventionens liste i 2019 med en række undtagelser. Håndteringen af PFOA og affald forurenet med PFOA vil være en betydelig udfordring for Unionen de kommende ti år og derefter.

- Pesticidet pentachlorphenol (PCP), der tidligere blev anvendt som træbeskyttelsesmiddel, hovedsagelig i industrimiljøer, såsom transmissionsledninger til elektricitet og jernbaneskinner. PCP, salte og estere heraf blev føjet til bilag A til

[11] https://echa.europa.eu/understanding-pops

Stockholmkonventionen i maj 2015. Anvendelse af PCP i Unionen har været omfattet af restriktioner siden 1991 og blev yderligere begrænset med REACH-forordningen i 2008. Selv om PCP ikke er blevet anvendt til træbeskyttelse i Unionen i mange år, kan levetiden for behandlet tømmer være helt op til 50 år, hvilket kan skabe potentielle problemer for sluthåndtering af affaldstræ.

- Pesticidet dicofol, der har været anvendt som erstatning for DDT til bekæmpelse af orme og andre skadedyr til en række forskellige afgrøder, såsom frugt, grøntsager, prydplanter, bomuld og te. Dicofol blev føjet til Stockholmkonventionens liste i maj 2019. I Unionen er anvendelse af dicofol faldet fra 317 ton om året i 2000 til 32 ton om året i 2009. Anvendelse af dicofol har været forbudt i Unionen siden 2010. Dicofol blev også føjet til direktiv 2013/39/EU om miljøkvalitetskrav i 2013. Begrænsede eftervirkninger forventes (ud over tidligere benyttede arealer), selv om forurening af importerede afgrøder kan være et område, der skal undersøges nærmere.

Kapitel 3 omfatter også ajourføringer om arbejdet vedrørende den endelige udfasning og destruktion (eller irreversibel omdannelse) af polychloreret biphenyl (PCB), der anvendes som varmoverførselsvæsker i dielektrisk udstyr. En undersøgelse, der blev gennemført i 2017, viste, at de fleste medlemsstater har opnået store fremskridt med hensyn til at forbyde anvendelse af udstyr, der indeholder PCB. POP-forordningen omfatter det mål, der er fastsat i Stockholmkonventionen for udfasning af PCB senest i 2025.

Kapitel 3 indeholder nærmere detaljer om det arbejde, der er udført med hensyn til at revurdere POP-kriterierne for meget mobile stoffer, med mulighed for udvikle nye supplerende kriterier for bioakkumuleringskriteriet.

I **kapitel 4 og 5** findes en indgående analyse af hver enkelt forpligtelse i Stockholmkonventionen, som har indvirkning på Unionens håndtering af persistente organiske miljøgifte. I forlængelse af denne analyse identificerer Unionens gennemførelsesplan 31 foranstaltninger til forbedring af gennemførelsen af Unionens forpligtelser i henhold til Stockholmkonventionen.

I kapitel 3 og 4 dokumenteres det, at anvendelsen af stofferne opført på listen i Stockholmkonventionen eller POP-protokollen, som blev reguleret af POP-forordningen frem til 2008 (de gamle persistente organiske miljøgifte), gradvist er blevet udfaset. De resterende gamle persistente organiske miljøgifte er kun blevet anvendt i artikler, som blev fremstillet og markedsført, før POP-forordningen trådte i kraft, og som standarder til forskningsformål. Begge disse resterende anvendelsesformer er omfattet af generelle undtagelser, som indrømmes i Stockholmkonventionen og af POP-forordningen.

De seneste persistente organiske miljøgifte, der er opført i Stockholmkonventionen eller POP-protokollen mellem 2009 og 2017, er efterfølgende blevet føjet til POP-forordningen. De persistente organiske miljøgifte, der blev føjet til Stockholmkonventionen i maj 2019, var allerede enten udfaset for længe siden i Unionen (dicofol) eller underkastet yderligere kontrol i henhold til REACH-forordningen (PFOA, salte heraf og PFOA-beslægtede forbindelser) og føjet til POP-forordningen i 2020.

Visse persistente organiske miljøgifte, navnlig bromerede flammehæmmere (PBDE og HBCDD) og perflourerede kemikalier (PFOA, salte heraf og PFOA-beslægtede forbindelser), er blevet anvendt indtil for nylig, hvilket vil sige, at affald, der indeholder disse stoffer, fortsat vil være en udfordring for Unionen og medlemsstaterne i en del år endnu. Endvidere er affald, der indeholder persistente organiske miljøgifte (f.eks. forældede pesticider eller forurenet udstyr), blevet importeret til en række medlemsstater med henblik på bortskaffelse.

Denne import har fundet sted i overensstemmelse med Stockholmkonventionen og bidrager til den samlede nedbringelse og forsvarlig håndtering af persistente organiske miljøgifte på verdensplan.

I nogle få medlemsstater er der stadig lagre af forældede pesticider, der indeholder POP-stoffer, og som det nu er strengt forbudt at fremstille, anvende og markedsføre i henhold til POP-forordningen. Disse lagre og andet affald, der indeholder eller er forurenet med persistente organiske miljøgifte kræver passende håndtering for at sikre miljørigtig bortskaffelse, herunder fastsættelse og revision af passende grænseværdier og affaldsbehandlingsformer. I den forbindelse er Kommissionen i øjeblikket i færd med at udarbejde et forslag om ændring af bilag IV og V til POP-forordningen.

Det blev fremhævet i undersøgelsen af medlemsstaterne, som blev gennemført i 2017 vedrørende resterende lagre af PCB, der stadig anvendes som varmeoverførselsvæsker i dielektrisk udstyr, at der var mindre end 10 % tilbage i forhold til et antaget lager i 1990. I nogle få medlemsstater var antallet af resterende lagre, der bliver anvendt imidlertid langt højere med omkring 50 % i forhold til referenceåret 1990. Stockholmkonventionen indeholder bestemmelser om udfasning af anvendelse af PCB i udstyr senest i 2025 og kræver, at parterne sikrer miljømæssigt forsvarlig håndtering af væsker, der indeholder PCB inden 2028.

Kapitel 6 og 7 indeholder yderligere oplysninger om gennemførelsen af andre forpligtelser end dem, der direkte vedrører de opførte kemikalier. Her dokumenteres det, at udveksling af oplysninger om tekniske spørgsmål blandt medlemsstaterne og med tredjelande stadig udgør en udfordring, og at der kræves forbedringer for at understøtte gennemførelsen af POP-forordningen bedre.

Der blev endvidere afholdt en offentlig høring om udkastet til den seneste udgave af Unionens gennemførelsesplan i efteråret 2019. Ifølge den feedback, der blev modtaget fra respondenterne, udtrykte både offentligheden og eksperter betænkeligheder. Respondenterne fremhævede navnlig manglende synlighed af løbende POP-aktiviteter på EU-plan og på medlemsstatsniveau (herunder hvordan de kunne komme med input) samt mangel på kommunikation henvendt til de rette grupper af interessenter om, hvad de væsentligste bekymringer og problemer ved persistente organiske miljøgifte er. Respondenter fra den brede offentlighed fremhævede navnlig, at deres største bekymringer vedrørte oplysninger om forældede pesticider og forurening af fødevarer.

Kommunikation med offentligheden og vigtige interessenter danner grundlaget for en af de 31 foranstaltninger til forbedring af gennemførelsen af Unionens forpligtelser.

Unionen og medlemsstaterne yder betydelig teknisk og økonomisk støtte, som skal fremme udviklingslandenes gennemførelse af Stockholmkonventionen ved brug af forskellige instrumenter.

6. GENERELLE KONKLUSIONER

De retlige foranstaltninger, som Unionen træffer vedrørende fremstilling, markedsføring og anvendelse af POP og med hensyn til håndtering af affald, der består af eller indeholder persistente organiske miljøgifte, er tilstrækkelig omfattende til at opfylde forpligtelserne i konventionen og POP-protokollen.

Der er opnået store fremskridt i retning af at fjerne persistente organiske miljøgifte helt. Fremstilling og anvendelse af alle POP-stoffer er forbudt, dog med en række mindre undtagelser. En vigtig udfordring for Unionen består i at fjerne persistente organiske

miljøgifte fra affaldscyklussen og de resterende lagre, da disse stadig udgør en væsentlig emissionskilde. De største udfordringer vedrører i øjeblikket bromerede persistente organiske miljøgifte, der tidligere blev anvendt som flammehæmmere (PBDE og HBCDD), perfluorerede kemikalier (PFOA, salte heraf og PFOA-beslægtede forbindelser), håndtering af forældede pesticider og endelig udfasning af PCB i dielektrisk udstyr for at nå 2025-målet, der er opstillet i POP-forordningen.

På baggrund af forpligtelserne i Stockholmkonventionen og i betragtning af situationen i Unionen skitseres der i gennemførelsesplanen 31 foranstaltninger, som er nødvendige for at leve op til forpligtelserne. Fem foranstaltninger er nye og vedrører navnlig de nyligt opførte kemikalier. Otte foranstaltninger er (fortsat) løbende aktioner, mens 16 allerede indgik i den foregående gennemførelsesplan og stadig er i gang, da de endnu ikke er gennemført eller stadig er relevante.

Udledning af persistente organiske miljøgifte som følge af utilsigtet fremstilling er fortsat et af de vigtigste problemer, der skal løses i Unionen. Flere foranstaltninger vedrører således specifikt udformning af modsvarende foranstaltninger, der har til formål at opnå en yderligere nedbringelse af udledninger af POP-stoffer. Forebyggelse af utilsigtede persistente organiske miljøgifte gennem udvikling af processer og teknologier, der forhindrer, at de dannes, bør hovedsageligt sikres inden for industriproduktionen, men også omfatte husholdningerne, såsom diffuse forbrændingskilder. Der er stadig behov for yderligere forskning og teknologisk udvikling på dette område.

Alle medlemsstaterne har udarbejdet handlingsplaner for indsamling og bortskaffelse af deres lagre af udstyr, der indeholder polychloreret biphenyl (PCB). Oplysninger om den nuværende mængde udstyr, der indeholder PCB, viser, at der er gjort store fremskridt i mange medlemsstater. Visse medlemsstater har dog stadig udfordringer, der skal overvindes, og der er behov for en yderligere indsats for at opfylde målene i Stockholmkonventionen om udfasning af brugen af PCB senest i 2025.

Bromerede persistente organiske miljøgifte, navnlig PBDE og HBCDD, er i vid udstrækning blevet anvendt som flammehæmmere overalt i Unionen, men anvendelse af PBDE og HBCDD er nu forbudt i henhold til POP-forordningen, og udfasningen blev afsluttet for nogle år siden. Levetiden for behandlede artikler udgør imidlertid en udfordring med hensyn til håndtering af affaldsmaterialer, der indeholder disse stoffer. Der er gjort store fremskridt med hensyn til udvikling af teknikker til identifikation og separering af disse i affaldsstrømme, herunder vejledning fra sekretariatet. Der er imidlertid behov for en fortsat indsats for at hjælpe med at løse problemerne, som bromerede persistente organiske miljøgifte skaber i affaldsstrømmen. Selv om behandlede plastmaterialer håndteres i henhold til en defineret affaldsstrøm i overensstemmelse med direktiv 2012/19/EU om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE)[12], vil behandlede tekstiler dog forekomme i kommunale affaldsstrømme, hvor der potentielt er mindre opmærksomhed omkring problemet.

Der fremstilles i dag kun begrænsede mængder perfluoroctansulfonsyre og salte heraf samt perfluoroctansulfonylfluorid (PFOS) i Unionen. Metalbeklædningsindustrien er den eneste resterende kilde til udledning af PFOS som følge af tilsigtet brug af stoffet. Der er allerede fundet alternativer til denne anvendelse, som skal gennemføres for at udfase brugen af PFOS helt.

[12] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/19/EU af 4. juli 2012 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) (EUT L 197 af 24.7.2012, s. 38).

PFOA har været alment anvendt inden for mange forskellige anvendelsesområder overalt i Unionen, hvilket kan indebære store udfordringer med hensyn til affald og potentiel emission. Endvidere viser Unionens gennemførelsesplan, at mens PFOS og PFOA er blevet opført i Stockholmkonventionen og POP-forordningen, så foregår der yderligere arbejde omkring andre PFAS-forbindelser på både internationalt plan, herunder Norges indstilling af, at perfluoroctansulfonsyre (PFHxS) føjes til Stockholmkonventionen, og på EU-plan. Derfor er foranstaltninger til håndtering af PFAS i Unionen og på verdensplan medtaget i Unionens kemikaliestrategi for bæredygtighed[13].

Endelig fremhæver svarene på den offentlige høring om udkastet til Unionens gennemførelsesplan, at der er udfordringer med hensyn til kommunikation og engagement. Kommissionen og medlemsstaterne har taget fat på at vurdere behovet for og merværdien ved en samordnet indsats — koordinerede oplysningskampagner på EU-plan — inden for persistente organiske miljøgifte, under hensyntagen til medlemsstaternes forpligtelse til at formidle miljøoplysninger om persistente organiske miljøgifte i henhold til direktiv 2003/4/EF[14]. Formidlingen af oplysninger om persistente organiske miljøgifte er allerede blevet forbedret gennem udviklingen af ECHA's websted om persistente organiske miljøgifte og oprettelsen af informationsplatformen for kemikalieovervågningsdata (IPCheM). Der er imidlertid behov for en yderligere vurdering af, hvilken form for formidling der er nødvendig for at hjælpe interesserede parter med lettere at finde oplysninger, navnlig om igangværende aktiviteter omkring persistente organiske miljøgifte.

[13] COM(2020) 667 final.

[14] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF (EUT L 41 af 14.2.2003, s. 26).